

Diccionari d'«aforismes» d'Eduardo Haro Tecglen

Una lliçó de periodisme

Recentment ha estat editat per El País-Aguilar un recull dels articles que diàriament el periodista Eduardo Haro Tecglen publica al diari *El País*. Amb tot, el llibre *¡Qué Estafa!* esdevé un exercici constant de crítica i anàlisi del panorama polític de l'estat espanyol.

Eduardo Haro Tecglen és sens dubte un dels millors i un dels més prolífics periodistes espanyols dels darrers temps. En el seu últim llibre, *¡Qué Estafa!*, recull els articles publicats a *El País* en una columna diària des de la qual, amb l'excusa de la crítica televisiva, es dedica a exorcitzar els seus fantasmes i a denunciar els abusos del poder, de tots els poders. El resultat és un retrat sense concessions dels nostres temps. A continuació, oferim, en forma de diccionari, alguns d'aquests «aforismes», potser involuntaris, que els seus articles contenen a diari. La prosa concisa i directa del que fou artífex i ànima de la revista més carismàtica de l'antifranquisme, *Triunfo*, és a més d'una lliçó de periodisme, una lliçó d'honestat. El llibre ha estat editat per El País-Aguilar en una nova col·lecció que duu el títol d'«El viaje interior» i en la qual han aparegut fins ara un recull d'articles de Manuel Vicent i un de la periodista Maruja Torres.

Llei Corcuera: Aviat sabrem que si truquen a casa de matinada pot ser qualsevol cosa menys el lleter.

Rafael Alberti: Un comunista, encara que no un roig.

Ministres: Els ministres espanyols fa anys que neguen que existeixin mals, errors, prejudicis en els seus departaments. El càrrec deu portar una inspiració superior que produeix aquesta escotomització, o ceguera per a no veure el que no es vol.

Fumar: Deixar el tabac no és tan dur i en canvi té la suficient dosi d'autocàstig com per obtenir-ne el plaer suficient. Quan em desperto al matí i no tinc tos, quan pujo una escala i no m'ofego, em fa una mica de vergonya: una sensació de covardia, de bon burgès que sap

fins on no ha d'arribar massa lluny.

Jesuïtes: Em sorprenç de mi mateix quan em veig creient que els jesuïtes són una de les últimes reserves del pobre, del desvalgut, de l'explotat. Qui m'havia de dir que tan sols hi hauria aquest clau roent a què pogués agafar-se un ateu en acabar el segle XX!

Referèndum: Té raó el president: el referèndum és dolent per a la democràcia representativa. Vella doctrina. Hauria d'haver-la après quan li ho vam dir a propòsit del seu sobre l'OTAN, que tant de mal va fer i que ara paguem.

Eduardo Panic: Pànic, es diu el nou primer ministre iugoslau: un nom predestinat. Jo hauria de dir-me així, per la meua manera de sentir el món.

Fraga Iribarne: La corrupció és un valor subjectiu. Suposem que a mi, des de mi, em sembla corrupta la vida política de Manuel Fraga des dels seus començaments fins al final de Franco, al qual va servir lleialment, va procurar-li doctrina orgànica, va firmar les seves decisions més terribles, va vestir els seus uniformes, va castigar la seva oposició [...] A partir de la mort de Franco fins els nostres dies, pitjor: l'any de repressió que va intentar com a Ministre de l'Interior, la reconversió a la democràcia, els seus nous llibres, em semblen una alta corrupció moral, ètica, cívica.

Jordi Pujol: Espanya és pujolista sense saber-ho; petit burgesa, mercantil, d'enriquiment creixent, amb complex de superioritat, i sentit comú. El PSOE no cobreix bé aquesta classe —la castiga! Odia els seus propis electors—; i la dreta oficial és ximpleta. Llàstima que Pujol sigui impossible a la Moncloa: la forma com ha enfocat el catalanisme i la malaltia

infantil dels nacionalismes enfàtics i religiosos ens priva de la possibilitat estatal d'aquest polític realista i astut. Seria una excel·lent president de la III República (Federal) Espanyola: no arribarà a temps.

Fatalisme: El fet que a mi em sembli raonable, lògic i intel·ligent indica que no tindrà èxit.

Felipe González: La religió de González és la macroeconomia. Creieu que González és un home que menteix? Jo crec que és d'una sinceritat total. Creu de veritat que quan aquest país s'integri a

Occident viurem com Alemanya. Està segur que és un salvador. És un governant extremadament conservador...

Avortament: Odio profundament l'avortament [però] dues coses odio més que l'avortament: la seva penalització i la persecució de la societat (i de les famílies) a les mares solteres.

Esquerra: Tinc la impressió que l'única possibilitat de canviar és des de l'oposició, mai des del poder. El paper de l'esquerra (...l'esquerra tenia una certa elegància, la protegia la intel·ligència i

Sartre assegurava que *l'esprit est à gauche* –avui Sartre és de mal gust: massa clar–...) hauria d'estar sempre a l'oposició, però mai acceptar una forma de govern.

Sida: Alguns, des de fora, diuen que el rock és, en realitat, culpable: tot hauria anat d'una altra manera si el món juvenil no hagués començat a viure per si mateix al final dels seixanta, i a creure en la promiscuïtat com la llibertat que els corresponia proclamar per al seu temps. Però tot anava millor amb la sífilis i la gonorrea dels seus pares i els seus avis; i les seves *queridas* i els seus prostíbuls, on les pupil·les morien a dojo. La bona societat.

Escepticisme: Continuaré pensant que la societat està mal feta. ¿Està més passat de moda Rousseau o Nietzsche? Ser escèptic, o no tenir alè, és greu: però, com són els qui tenen creences fermes, els segurs d'ells mateixos, de la seva pàtria, de la seva sang, del seu nas, de la seva fe, dels seus diners!

Anticomunistes: Com aquells frares de la Inquisició, sempre demanen proves de puresa de la sang. Quina gentota ens ha donat l'anticomunisme!

Roig: Em refereixo a la ideologia general on es barrejaven des de les pures idees socials –divorci, amor lliure– fins un antifeixisme o un obrerisme, i des dels àcrates als republicans burgesos. A això anomeno jo ser roig. És a dir, un esperit de resistència, de negació. No significa ni comunista ni àcrata, sinó un resistent.

Nou ordre mundial: Més perill de guerra que abans? És curiós: sí. Des de la rendició soviètica, hi és. La de Iugoslàvia no deixaria de ser una broma lúgubre si s'estengués a l'URSS, amb les seves fronteres àrabs i perses, índies i pakistaneses, xineses; i l'atracció que exerceixen sobre unes repúbliques que prefereixen, de moment, no saber res d'Europa. El desgel deixa grans icebergs surant; xocant entre ells. També pot deixar-los Maastricht.

Dolors Terraza

